

Sygn. Akt XVII AmE 32/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska**

Protokolant: stażysta Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2021 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **J. K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania J. K. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10 października 2018 roku, Nr (...)

1. oddała odwołanie,

2. zasądza od J. K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 32/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 10 października 2018 r., Nr (...), w punkcie I, na podstawie art. 56 ust. 2 w związku z art. 56 ust. 1 pkt 12 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, 650, 685, 771, 1000, 1356, 1629 i 1637) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.), orzekł:

1. że przedsiębiorca Pan J. K. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) Nazwa: Firma (...) z siedzibą w B., posiadający numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), naruszył warunek 2.2.3. koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 21 lipca 2011 r. nr (...) (z późn. zm.), w ten sposób, iż na stacji paliw zlokalizowanej w B., przy ul. (...), wprowadził do obrotu gaz płynny (...) niespełniający wymagań Ministra Energii z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego ((...)) - czym naruszył przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne.

2. za działanie opisane w pkt 1 wymierzam przedsiębiorcy - Panu J. K. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) Nazwa: Firma (...) z siedzibą w B., karę pieniężną w wysokości 21 000,00 zł (słownie: dwadzieścia jeden tysięcy złotych 0/100),

w punkcie II, na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, w związku z art. 56 ust. 1 pkt 12 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, orzekł: umarzam z urzędu postępowanie administracyjne wszczęte z urzędu w dniu 4 lipca 2018 r, pismem nr (...) w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, którego stroną był przedsiębiorca Pan J. K. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) (...) Nazwa: Firma (...) z siedzibą w B., w części dotyczącej naruszenia warunku 2.4.1. koncesji z dnia 21 lipca 2011 r. nr (...) (z późn. zm.), w związku z ustaleniem, że nie doszło do naruszenia tego warunku i w tym zakresie nie zostały spełnione przesłanki, określone w art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne.

Od wyżej wymienionej decyzji powód J. K. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) Nazwa: Firma (...) z siedzibą w B. złożył odwołanie. Zaskarżył decyzję w części dotyczącej punktu I.

Punktowi I Decyzji zarzucił:

1. niewłaściwe zastosowanie art. 56 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 56 ust. 3, ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne („Ustawa”) w zw. z art. 6, 7, 8, 84 § 1 oraz art. 107 § kpa poprzez:

a) nieopartą żadnymi wyjaśnieniami - jakkolwiek opinią, nie wspominając o wymaganej w takich sprawach opinii specjalistycznej - ocenę społecznej szkodliwości dokonanego przez Powoda naruszenia, jako zachowanie o znacznej szkodliwości,

b) błędną ocenę stopnia zawinienia Powoda przy powstaniu kwestionowanego naruszenia, a w szczególności faktu, że jako przedsiębiorca detaliczny nie miał on wpływu na zmianę właściwości (...),

c) zaniechanie pełnego wyjaśnienia stopnia szkodliwości społecznej stopnia winy Powoda, jego możliwości finansowych, a także błędną wykładnię wskazanych w Decyzji przepisów przez utożsamianie przychodów przedsiębiorstwa Powoda z jego możliwościami finansowymi w zakresie pokrycia nakładanej kary administracyjnej, mające istotne znaczenie dla sprawy,

d) zaniechanie odstąpienia od wymierzenia Powodowi kary, pomimo że zarzucany znaczny stopień szkodliwości czynu nie został w sposób należyte przez Organ wykazany, a Powód zaprzestał naruszania prawa i dopełnił szczególnych starań w celu ograniczenia możliwości wystąpienia podobnych naruszeń w przyszłości,

e) uznanie, że kara na poziomie 21.000 PLN nie jest karą zbyt wygórowaną i odpowiada ustalonym w sprawie stopniowi szkodliwości czynu, jak i zawinienia, dotychczasowemu zachowaniu Powoda oraz jego możliwościom finansowym;

2. naruszenie art. 233 kpc poprzez nieuwzględnienie przy ocenie zebranego materiału dowodowego, a przez to wadliwe ustalenia stanu faktycznego sprawy, okoliczności potencjalnego niewywiązania się przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z obowiązku nałożonego przez art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w postaci dokonania kontroli jakości paliwa u Dostawcy, a której wyniki świadczyłyby o stopniu zawinienia Powoda, zwłaszcza na wzgląd dla interesu publicznego związanego z ustaleniem źródła i przyczyny zniekształcenia parametru jakościowego sprzedawanego przez Powoda (...), albowiem kontrola jakości (...) nastąpiła w dniach 22 sierpnia 2017 r. oraz 7 września 2017 r., a zatem 4 dni od pierwszej dostawy (...) przez Dostawcę, a przez to zbadanie partii paliwa pochodzącej od Dostawcy pod kątem nałożonego na niego obowiązku w postaci czynienia przedmiotem obrotu paliw ciekłych wyłącznie wobec których parametry jakościowe są zgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami i wynikającymi z zawartych umów (pkt 2.2.1 koncesji Dostawcy), konsekwencjami czego niesłusznie obecnie obciąża się całkowicie Powoda;

3. naruszenie art. 232 kpc poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z wydruków kontroli przeprowadzonych u innych odbiorców (...) (kontrolowanej partii) od Dostawcy, a który to dowód jest konieczny ze względu na nieprawidłowe wywiązanie się Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z obowiązku dokonania niezwłocznej kontroli u Dostawcy, a który to dowód mógł wskazywać na stopień zawinienia Powoda i który powinien zostać dopuszczony z

urzędu przede wszystkim przez wzgląd dla doniosłość tej okoliczności na wynik postępowania, a także na wzgląd dla interesu publicznego związanego z ustaleniem źródła i przyczyny zniekształcenia parametru jakościowego (...);

4. błąd w ustaleniach faktycznych, mających wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegający na przyjęciu, że okoliczności dotyczące stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynu Powoda, dotychczasowe zachowanie Powoda i jego możliwości finansowe uzasadniają nałożenie kary w wysokości aż 21.000 PLN, podczas gdy okoliczności te świadczą o niewielkiej szkodliwości czynu i całkowitym braku zawinienia po stronie Powoda, co powinno skutkować odstąpieniem od wymierzenia kary finansowej wobec Powoda i nałożeniem jej na Dostawcę.

Wskazując na powyższe wniosł o:

1. uchylenie zaskarżonego pkt I Decyzji, a w przypadku nieuwzględnienia tego żądania, wniosł żądanie ewentualne w postaci zmiany zaskarżonego pkt I Decyzji w ten sposób, że kara pieniężna wymierzona Powodowi ulegnie obniżeniu do kwoty 3.837,67 PLN (trzy tysiące osiemset trzydzieści siedem 67/100 złotych);

2. zobowiązanie Organu do udzielenia odpowiedzi na następujące pytania:

a) czy Organ w latach 2009 - 2017 wszczął postępowania kontrolne wobec P. B. (NIP: (...)), prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w J. („Dostawca”), w zakresie zgodności wprowadzania do obrotu paliw, przede wszystkim (...), z koncesją nr (...) na obrót paliwami ciekłymi,

b) kiedy opisane w pkt a) postępowania kontrolne zostały wszczęte, jaki był ich dokładny przedmiot, kiedy się zakończyły i jakie były wyniki kontroli,

c) czy Organ w latach 2011 - 2017 wszczął jakieś inne niż wymienione w Decyzji postępowania kontrole wobec Powoda w zakresie zgodności wprowadzania do obrotu paliw, przede wszystkim (...), z koncesją nr (...) na obrót paliwami ciekłymi („Koncesja”),

d) kiedy opisane w pkt c) postępowania kontrolne zostały wszczęte, jaki był ich dokładny przedmiot, kiedy się zakończyły i jakie były wyniki kontroli,

na okoliczność wykazania (i) należytej staranności Powoda w zakupie (...), (ii) przestrzegania przez Powoda warunków Koncesji, (iii) braku jakiegokolwiek winy Powoda w wyborze Dostawcy na sprzedawcę (...), (iv) potencjalnego ukarania Powoda oraz Dostawcy za ten sam czyn (wprowadzenie do obrotu tej samej partii niezgodnego z wymogami (...)), (v) ukarania niewłaściwego podmiotu, tj. Powoda, zamiast Dostawcy, (vi) zbyt wygórowanej kary nałożonej na Powoda oraz (vii) pozostałych okoliczności wskazanych w niniejszym odwołaniu;

3. dopuszczenie dowodu z załączonego do niniejszego odwołania:

a) sprawozdania z badań nr (...) z dnia 27 sierpnia 2018 r.,

b) sprawozdania z badań nr (...) z dnia 17 lipca 2015 r.,

c) sprawozdania z badań nr (...) z dnia 10 marca 2014 r.,

d) sprawozdania z badań nr (...) z dnia 7 sierpnia 2014 r.,

e) dwóch protokołów z wykonania w dniu 31 maja 2017 r. czynności dozoru technicznego wobec obydwu zbiorników Powoda, w których przetrzymywany był zakwestionowany przez Organ (...), wraz z dotyczącymi ich dwoma decyzjami Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego z dnia 31 maja 2017 r.,

f) koncesji Dostawcy na obrót paliwami ciekłymi na okres od 20 listopada 2009 r. do 31 grudnia 2030 r.,

g) wydruku strony internetowej Dostawcy,

na dowód wykazania (i) należytej staranności Powoda przy zakupie (...), (ii) przestrzegania przez Powoda warunków Koncesji, (iii) braku jakiegokolwiek winy Powoda w wyborze Dostawcy na sprzedawcę (...), (iv) potencjalnego ukarania Powoda oraz Dostawcy za ten sam czyn (wprowadzenie do obrotu tej samej partii niezgodnego z wymogami (...)), (v) ukarania niewłaściwego podmiotu, tj. Powoda, zamiast Dostawcy oraz (vi) pozostałych okoliczności wskazanych w niniejszym odwołaniu;

4. dopuszczenie dowodu z załączonej do niniejszego odwołania karty rozładunku zbiornika numer (...) z dnia 18 września 2017 r. na dowód darmowego (w ramach reklamacji) odebrania przez Dostawcę zakwestionowanego przez Organ (...) oraz wymiany sprzedanego (...) na nowy, a zatem uznania reklamacji Powoda za uzasadnioną i ukarania przez Organ niewłaściwego podmiotu, tj. Powoda, zamiast Dostawcy;

5. zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. dopuszczenie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania administracyjnego,
3. oddalenie wniosków dowodowych sformułowanych przez powoda w treści odwołania – jako pozostających bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy bądź też nieprzydatnych dla wykazania wskazanych przez powoda też dowodowych z uwagi na wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy zgromadzonymi w sprawie dokumentami,
4. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w treści decyzji.

Powód w piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2021 roku ponowił wniosek o zobowiązanie pozwanego do udzielenia odpowiedzi na pytania wskazane jak w punkcie 2 a-d odwołania oraz wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentów w postaci wezwania P. B. do zapłaty oraz zwróconego przez pocztę wezwania do zapłaty z adnotacją, że adresat przebywa w zakładzie karnym na tożsame okoliczność, powołane w odwołaniu wraz z wnioskiem o zobowiązanie organu do udzielenia odpowiedzi na wskazane pytania.

W toku rozprawy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 21 października 2011 r. nr (...) z późn. zm. (zwaną dalej „koncesją”) Prezes URE, udzielił Przedsiębiorcy koncesji na obrót paliwami ciekłymi./k. 41-43, 44-45, 46-48, 49-52 akt adm./

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował, iż w toku przeprowadzonych czynności kontrolnych prowadzonych przez inspektorów reprezentujących (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w K., na stacji paliw zlokalizowanej w B., przy ul. (...), eksploatowanej przez przedsiębiorcę Pana J. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Nazwa: Firma (...) z siedzibą w B. (zwany dalej (...)), stwierdzono naruszenie warunków prowadzenia działalności, zawartych w posiadanej koncesji na obrót paliwami ciekłymi. W załączeniu do ww. pisma przedłożono dokumenty, które wskazywały, że na ww. stacji paliw, po przeprowadzeniu badań laboratoryjnych, oferowanego gazu płynnego, stwierdzono, że paliwo to nie spełniało wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego (...) (Dz. U. z 2016 r. poz. 540), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie wymagań jakościowych”. /k. 1-2. akt adm./

W toku przeprowadzonej kontroli na przedmiotowej stacji paliw w dniu 23 sierpnia 2017 r., pobrano do badań laboratoryjnych próbkę podstawową i kontrolną gazu płynnego (...). Próbka podstawowa została przekazana do laboratorium (...) Sp. z o. o., Oddział K. (...), ul. (...), (...)-(...) C.. Zgodnie ze sprawozdaniem z badań Nr (...), ustalono, że próbka podstawowa nie spełnia w znacznym stopniu wymagań jakościowych rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych w zakresie wartości parametru „całkowita zawartość siarki (po wprowadzeniu substancji zapachowej)” (wynik badania >100, przy wymaganiach jakościowych: max 50), pozostałe badane parametry paliwa nie były kwestionowane. /k. 4-7, 8-9, 10, 11, 1, 13 akt adm./

W dniu 7 września 2017 r., Przedsiębiorca został zapoznany z wynikami badań laboratoryjnych próbki podstawowej paliwa. Ponadto, przedstawiciele (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w K. dokonali kolejnego pobrania do badań laboratoryjnych próbki podstawowej i kontrolnej gazu skroplonego (...). Pobrana w tym dniu próbka podstawowa została przekazana do laboratorium (...) Sp. z o. o., Oddział K. (...), ul. (...), (...)-(...) C.. Zgodnie ze sprawozdaniem z badań Nr (...), ustalono, że próbka podstawowa nie spełnia w wyraźnym stopniu wymagań jakościowych rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych w zakresie wartości parametru „całkowita zawartość siarki (po wprowadzeniu substancji zapachowej)” (wynik badania >100 mg/kg, przy wymaganiach jakościowych: max 50 mg/kg) oraz w zakresie parametru badanie działania korodującego na miedź (wynik badania: klasa 2, wymagania jakościowe: klasa 1). /k. 14-19, 20-21, 22, 23, 35-36 akt adm./

Ponadto, wobec tego, że przedsiębiorca w dniu 7 września 2017 roku złożył wniosek o zbadanie próbki kontrolnej pobranej w dniu 23 sierpnia 2017 r., w dniu 13 września 2017 r., przekazano próbkę kontrolną pobraną w dniu 23 sierpnia 2017 r. do laboratorium Zakładu Analiz Naftowych, Laboratorium (...) w K.. Zgodnie z protokołem z przeprowadzonych badań laboratoryjnych Nr (...), ustalono, że próbka kontrolna również nie spełnia wymagań jakościowych ww. rozporządzenia . O powyższym przedsiębiorca został zawiadomiony w dniu 18 września 2017 roku. /k. 24, 25, 26, 27-28, 29-34 akt adm./

Pismem z dnia 4 lipca 2018 r. znak: (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zwany dalej „Prezesem URE”), zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne, w związku z naruszeniem warunku 2.2.3. oraz 2.4.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej decyzją Prezesa URE z dnia 21 lipca 2011 r. nr (...) (z późn. zm.). Jednocześnie mając na uwadze dyspozycję art. 50, art. 77 § 1 i art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego (zwanym dalej „Kpa”), Przedsiębiorca został wezwany do przedstawienia dodatkowych wyjaśnień i dokumentów niezbędnych dla rozstrzygnięcia w sprawie, przedstawiających jego sytuację finansową. /k. 1-2 akt adm./

W odpowiedzi na powyższe zawiadomienie, pismem z dnia 19 lipca 2018 r. Przedsiębiorca przedłożył stosowne wyjaśnienia oraz kopie dokumentów dotyczących sytuacji finansowej oraz w postaci: karty rozładunku zbiornika, świadectw jakości autogazu, faktur za dostawę gazu (...). /k. 53-68 akt adm./

Pismem z dnia 22 sierpnia 2018 r. znak: (...), w trybie art. 10 § 1 Kpa, zawiadomiono Pełnomocnika Przedsiębiorcy o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie oraz wyznaczono mu 7-dniowy termin na zapoznanie się z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i wniesienie co do niego ewentualnych uwag. Powyższe pismo zostało skutecznie doręczone w dniu 28 sierpnia 2018 r. Z powyższego uprawnienia Przedsiębiorca nie skorzystał i tym samym nie wniósł żadnych uwag do zebranego materiału dowodowego. /k. 71, 72 akt adm./

W 2017 roku Przedsiębiorcą osiągnął przychód z działalności koncesjonowanej w wysokości (...) zł. /k. 57 akt adm./

W dniu 10 października 2018 roku Prezes URE wydał decyzję nr (...) /k. 73-77.akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów, w tym zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2021 roku Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął wniosek powoda o zobowiązanie pozwanego do udzielenia informacji jak w punkcie 2 odwołania oraz piśmie z dnia 7 stycznia 2021 roku na okoliczności tam wskazane. Pozyskanie powyższych dokumentów było zbędne, gdyż dowody te są nieistotne dla rozstrzygnięcia tej sprawy. Przedmiotem niniejszej sprawy nie jest bowiem kontrolowanie pozwanego i czynienie ustaleń, w jakim zakresie wywiązuje się z obowiązków nadzorczych względem innych koncesjonariuszy, nawet jeśli dotyczyło to dostawcy powoda.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Powód nie kwestionował prawidłowości przeprowadzenia kontroli jakości paliwa ciekłego w postaci gazu płynnego (...) przeprowadzonej na stacji paliw zlokalizowanej w B. przy ul. (...), w dniach 23 sierpnia 2017 roku, 7 września 2017 roku, ani też ich wyniku. Tym samym niesporny był fakt, że powód wprowadził do obrotu paliwo ciekłe: gaz płynny (...), nie spełniający wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego (...) (Dz. U. z 2016 r., poz. 540). Oferowany przez gaz płynny (...) nie spełniał wymagań jakościowych dla gazu skroplonego ze względu na zawyżoną zawartość siarki oraz w przypadku kontroli z dnia 7 września 2017 roku, również ze względu na badanie działania korodującego na miedź.

Powód zakwestionował jednak, aby ponosił odpowiedzialność z powyższego tytułu z uwagi na dysponowanie stosowną dokumentacją od dostawcy gazu, co zdaniem powoda wyłącza jego odpowiedzialność za niewłaściwą jakość paliwa. Wskazać tu należy, że Odpowiedzialność z tytułu deliktu administracyjnego jest niezależna od winy. Ponadto, stopień zawinienia jest brany pod uwagę jedynie przy wymiarze kary pieniężnej. Błędnie zatem powód upatrywał tożsamości odpowiedzialności karnej z odpowiedzialnością karnoadministracyjną. W treści uchwały z dnia 9 lipca 2019 roku (sygn. akt I NSZP 1/2019, Lex nr 2692744) Sąd Najwyższy wskazał wprost, że: „Sankcja określona w art. 56 ust. 1 pkt 12 p.e. ma charakter administracyjny i realizuje przede wszystkim funkcję prewencyjną, nie można jej więc przypisywać funkcji karnych. Sam fakt ustanawiania w przepisach odrębnych sankcji karnych dla zabezpieczenia wykonania obowiązków administracyjnych w żadnym razie nie wystarcza do uzasadnienia twierdzenia, że sankcja z art. 56 ust. 1 pkt 12 p.e. zmienia swój charakter. Zasada proporcjonalności nie wyklucza stosowania sankcji administracyjnych do zabezpieczenia przestrzegania obowiązków koncesyjnych, także wtedy, gdy można je zrekonstruować z przepisów prawa powszechnie obowiązującego ustanawiających sankcje karne.”

Wskazać tu należy, iż powód, jako prowadzący działalność gospodarczą na podstawie koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa URE z dnia 21 października 2011 r. nr (...) (z późn. zm.), zobowiązany był do przestrzegania obowiązków wynikających z treści wskazanej wyżej decyzji koncesyjnej. Niesporne było w niniejszym postępowaniu, że zgodnie z warunkiem 2.2.3. przedmiotowej decyzji koncesyjnej: „Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami i wynikającymi z zawartych umów.”

W uzasadnieniu wyroku z dnia 8 maja 2020 r. (sygn. akt I NSK 108/18, LEX nr 2978699) Sąd Najwyższy wskazał, że „Wykładnia art. 56 ust. 1 pkt 12 u.p.e. powinna przede wszystkim uwzględniać wyniki wykładni logiczno-językowej. Taka wykładnia art. 56 ust. 1 pkt 12 u.p.e. prowadzi zaś do wniosku, że obowiązek wynika z koncesji zawsze wtedy, gdy jest w decyzji koncesyjnej formalnie określony. To kryterium jest jednoznaczne i pozwala zawsze, zarówno organowi koncesyjnemu, jak i koncesjonariuszowi, ustalić, jakie obowiązki wynikają z koncesji - bez względu na to, czy teoretycznie obowiązki te mogą być także zrekonstruowane z innych źródeł.”

Mając na względzie powyższe oraz treść warunku 2.2.3. koncesji, po stronie powodowej jako koncesjonariusza pozostawało podjęcie odpowiednich starań prowadzących do rezultatu w postaci wprowadzenia do obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są zgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami i wynikającymi z zawartych umów. Tym samym przyjąć należało, iż obowiązek wprowadzenia do obrotu gazu płynnego (...) o jakości zgodnej z obowiązującymi przepisami określonymi w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 14 kwietnia

2016 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego ((...)) (Dz. U. z 2016 r., poz. 540) wynikał wprost z treści przedmiotowej decyzji koncesyjnej. Niewątpliwie natomiast, gaz płynny, którego próbkę pobrano do kontroli w dniu 23 sierpnia 2017 roku i 7 września 2017 roku (przy czym jedna z próbek pobranych w tym dniu została również dodatkowo przebadana na wniosek powoda) nie spełniał wymagań jakościowych przedmiotowego Rozporządzenia we wskazanym wyżej zakresie. Powyższa okoliczność, wynikała wprost z treści sprawozdania z badań z dnia 28 sierpnia 2017 r. (k. 12-13 akt adm.), jak również z treści sprawozdania z badań z dnia 11 i 18 września 2017 r., (k. 35-36, 27-28 akt adm.).

Z powyższych względów, zasadnie przyjęto w treści punktu I.1 zaskarżonej decyzji, że powód nie przestrzegał warunku 2.2.3 koncesji.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Powyższe oznacza, że naruszenie jednego z warunków koncesji jest wystarczającą przesłanką do nałożenia na przedsiębiorcę przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary pieniężnej przy czym nie jest wymagane wykazanie zawinonego działania przedsiębiorcy. Wymierzenie na tej podstawie kary pieniężnej ma charakter obligatoryjny.

W przekonaniu Sądu w niniejszej sprawie zachodziła podstawa do nałożenia na powoda kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne ponieważ, jak już wyżej wskazano prowadził obrót gazem płynnym o jakości niezgodnej z obowiązującymi przepisami rozporządzenia rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego ((...)) (Dz. U. z 2016 r., poz. 540). Powyższe działania stanowiły naruszenie warunku koncesji zawartego w treści pkt 2.2.3. koncesji.

Nieuzasadnione było twierdzenie powoda o braku podstawy do nałożenia kary pieniężnej decyzją z dnia 10 października 2018 roku w pkt I.2 decyzji, gdyż powód spełnił przesłanki do obniżenia kary do kwoty 3.837,67 zł.

Zgodnie z treścią 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1-38, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Zgodnie natomiast z ust. 6 ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Ponadto, według ust. 6a Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W niniejszej sprawie, przy ocenie stopnia szkodliwości czynu Sąd miał na uwadze okoliczność, iż podczas kontroli w dniu 23 sierpnia 2017 roku i 7 września 2017 roku stwierdzono przekroczenie parametru w zakresie zawartości siarki w gazie płynnym o ponad 40% oraz w przypadku próbki pobranej w dniu 7 września 2017 roku stwierdzono również niezgodność w zakresie parametru badanie działania korodującego na miedź (wynik badania: klasa 2, wymagania jakościowe: klasa 1). Zasadnie zauważył pozwany w treści decyzji, że zwiększona dopuszczalność siarki w gazie płynnym ((...)) przyspiesza procesy korozyjne. Powyższe może prowadzić do wymiernych strat po stronie konsumentów, którzy w zaufaniu do sprzedawcy nabywają paliwo o niewłaściwej jakości. Przy ocenie stopnia szkodliwości nie należy również pomijać okoliczności, że pogorszenie jakości spalin negatywnie wpływa na środowisko. Powyższa okoliczność świadczy o stopniu szkodliwości czynu powoda wyższym niż znikomy. Uznanie, że szkodliwość czynu powoda była większa niż znikoma, uniemożliwiało odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie powołanego wyżej art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne.

W niniejszej sprawie strona powodowa nie zdołała również wykazać, iż zaistniały przesłanki do zmniejszenia nałożonej kary. Z treści zaskarżonej decyzji wynika bowiem, iż pozwany przy wymiarze kary uwzględnił wszystkie przesłanki, o których mowa w treści cytowanego wyżej art. 56 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne.

Mając powyższe na względzie oraz treść art. 56 ust.3 cytowanej wyżej ustawy przyjąć należało, iż nałożona na powoda kara w wysokości 21.000,00 zł (punkt I.2 decyzji) stanowiąca (...) przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym nie jest zbyt surowa. Wzięto tu pod uwagę fakt, że kara we wskazanej wysokości została ustalona w dolnych jej granicach. Pozwany uwzględnił okoliczność, że powód nie był do tej pory karany za przez Prezesa URE ze względu na naruszenie warunków posiadanej koncesji, z uwagi na wprowadzenie do obrotu paliwa o niewłaściwej jakości. Fakt wcześniejszej prawidłowej działalności w tym zakresie potwierdzają również załączone do odwołania dokumenty dotyczące wcześniejszych kontroli jakości paliwa oraz zbiorników (k. 32, 33, 34, 35, 39,-40, 41-42, 43-44). Ponadto wskazać należy, iż kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (wyrok TK z dnia 31 marca 2008r., SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał, aby nałożona kara zachwiała jego płynność finansową. Należy tu wskazać, że nawet prowadzenie działalności gospodarczej ze stratą, czyli jak w przypadku, powoda, nie stanowi okoliczności wyłączającej nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej z tytułu popełnienia deliktu administracyjnego.

W sposób prawidłowy pozwany dokonał również oceny stopnia zawinienia. W odniesieniu do okoliczności związanych z czynem w postaci zamiaru i motywacji sprawcy, powód wskazał, iż powyższe zaniechanie było niezawinione oraz wynika przede wszystkim z faktu, iż powód nie miał żadnej możliwości kontrolowania działalności jego dostawcy, a do czego zobowiązany był pozwany. Powyższe przekonanie powoda jest nieuprawnione.

W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, gdy chodzi o tzw. profesjonalistów, czyli, jak w przypadku powoda – przedsiębiorcy prowadzącego na własny rachunek działalność gospodarczą, spoczywa na nim obowiązek znajomości przepisów prawnych i dołożenia należytej staranności w zakresie jej prowadzenia. Powód zatem jako podmiot profesjonalny, prowadzący działalność koncesjonowaną i świadomy warunków koncesji, powinien był podjąć odpowiednie działania, mające na celu monitorowania jakości gazu, który oferował klientom. Wymóg podejmowania stosownych działań przez powoda wynika z konieczności realizacji obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej z należytą starannością, zgodnie z treści art. 355 § 2 k.c. Również z treści tego przepisu wynika, że należytą staranność określa się przy uwzględnieniu „charakteru tej działalności”. Do decyzji powoda pozostawał zatem dobór odpowiednich środków, dzięki którym nie doszłoby do sprzedaży gazu płynnego, o jakości niezgodnej ze wskazanym wyżej rozporządzeniem z dnia 14 kwietnia 2016 roku. Gdyby bowiem przyjąć, że powód nie ma „żadnych” możliwości monitorowania jakości sprzedawanego paliwa przed wprowadzeniem go do obrotu, to należałoby przyjąć, że powód nie ma możliwości prowadzenia koncesjonowanej działalności gospodarczej, w sposób zgodny zarówno z warunkami koncesji, jak również z obowiązującymi przepisami prawa. Wymóg sprzedaży paliwa zgodnego z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami prawa jest jednym z podstawowych obowiązków, który musi być spełniony, aby można było mówić o prowadzeniu działalności koncesyjnej zgodnej z przepisami prawa. Takie rozumnie konieczności realizacji powyższego obowiązku jest zbieżne z jednym z podstawowych celów prawa energetycznego, w szczególności z realizacją zasady równości i proporcjonalności. Prezes URE jest zobowiązany do realizacji działalności regulacyjnej, natomiast ustalanie warunków prowadzenia działalności koncesyjnych powinno niewątpliwie temu służyć. Prezes URE reguluje bowiem działalność przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z ustawą i polityką energetyczną państwa, zmierzając do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii (art. 23 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne), natomiast po stronie koncesjonariusza zachodzi obowiązek dostosowania się do warunków działalności koncesjonowanej określonej decyzją koncesyjną. Mając to wszystko na względzie mylnie jest przekonanie powoda, że zakres jego obowiązków w przedmiotowym zakresie ogranicza się jedynie do pozyskania od dostawcy odpowiedniej dokumentacji dotyczącej jakości sprzedanego powodowi paliwa. Jedynym podmiotem, który nie ma żadnej możliwości sprawdzenia jakości paliwa jest konsument. Skoro powód podjął się prowadzenia działalności koncesyjnej w przedmiocie obrotu paliwem powinien był podejmować działania dotyczące monitorowania jakości nabywanego paliwa do dalszej sprzedaży. Powód powołał się przy tym na fakt, że dysponował od dostawcy świadectwami jakości autogazu (k. 60, 61) dotyczącymi zakupionego od dostawcy gazu (k. 62, 63 akt adm.). Powód w treści odwołania wskazał także, że pierwsza dostawa od wskazanego dostawcy miała miejsce tuż przed kontrolą z dnia 23 sierpnia 2017 roku, tj. w dniu 18 sierpnia 2017 roku. Powyższe istotnie

potwierdza faktura z tego dnia oraz świadectwo jakości autogazu. Należy tu jednak zauważyć, że pomimo, iż była to pierwsza dostawa od nowego dostawcy, powód poprzestał na zapewnieniu o jakości paliwa w postaci świadectwa jakości oraz informacji na stronie internetowej dostawcy (prowadzącego działalność koncesjonowaną), powołującego się na referencje m.in. grupy (...) oraz (...) (k. 21-25, 26-31), co okazało się ewidentnie niewystarczające. Powód nie wykazał w niniejszym postępowaniu, aby podjął działania dotyczące sprawdzenia rzeczywistej jakości paliwa od nowego dostawcy przed wprowadzeniem go do sprzedaży konsumentom. Co więcej, w toku postępowania administracyjnego powód wprost oświadczył, że nie uczynił tego, gdyż „nie ma możliwości pobrania próbki bez specjalnych urządzeń” (k. 54 akt adm.). Powyższe pozostaje w ewidentnej sprzeczności z obowiązkiem podjęcia odpowiednich aktów staranności koncesjonariusza, aby nie doszło do naruszenia warunku 2.2.3 koncesji, z którego wynika, że nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami i wynikającymi z zawartych umów. Należy też wskazać, że odpowiedzialności powoda nie wyłącza również wskazywana przez niego okoliczność, że dostawca uznał reklamację powoda i na własny koszt wymienił zakwestionowany przez pozwanego (...) (k. 36), ani też wskazywany przez powoda fakt wezwania go do zapłaty, czy przebywanie w zakładzie karnym (k. 66-76).

W świetle powyższego przyjąć należało, że kara w nałożonej wysokości, relatywnie niska i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonych naruszeń, będzie odpowiednio odczuwalna, na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje, których z pewnością nie spełniłaby kara w wysokości wskazanej przez powoda, tj. w kwocie 3.837,67 zł. Kara w tak określonej wysokości wobec zakresu stwierdzonych naruszeń miałaby charakter symboliczny. Należało zatem przyjąć, że kara w wysokości 21.000,00 zł będzie na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako niezasadne.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na koszty procesu po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

Sędzia (del.) Jolanta Stasińska